

Verslag Erfgoedcommissie woensdag 10 januari 2024 20:00

Administratief Centrum Kortenberg

Aanwezig: Nele Beyens (deels), Anneleen Dekkers, Steven Demont, Walter Sevenants, Paul van Leest

Verontschuldigd: Johan Bonnast, Chris Borgions, Danny Claes, Kristien Hermans, Henri Vannoppen, Roan Vercammen, Joachim Piens (IOED Winar), Kristine Goeminne

Werking erfgoedcommissie

- Goedkeuring verslag vorige vergadering
De leden keuren het verslag goed.
- Goedkeuring (pre)adviezen verleend via e-mail
De leden keuren de (pre)adviezen goed.

Bestuur & beleid

- Bertembos en Grevensbos in de inventaris Onroerend Erfgoed

Eerder werd bepaald door het agentschap OE om niet in te gaan op het verzoek om de Brabantse steilrand op te nemen in als beschermd cultuurhistorisch landschap. De Brabantse steilrand werd wel opgenomen in de wetenschappelijke inventaris. Er werd hierbij verdere verduidelijk gegeven door Hilde Verboven van het agentschap OE:

- De wetenschappelijke inventaris mogen we aanvullen en verrijken met nieuwe informatie of ook de afbakening aanpassen, als dat nodig of wenselijk blijkt. Hier zijn geen rechtgevolgen aan gekoppeld. Daarom ook kan hij zonder procedures worden aangepast. Bijvoorbeeld 'Bertembos en Grevenbos' in de wetenschappelijke inventaris <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135098>
  - De inventaris met vastgesteld erfgoed heeft wel rechtsgevolgen. In het geval van vastgestelde 'landschapsatlas' is de zorg- en motiveringsplicht voor administratieve het enige rechtsgevolg. Deze vastgestelde inventaris mag alleen worden aangepast als een hele procedure voor de vaststelling van een gebied in de Landschapsatlas is doorlopen, inclusief openbaar onderzoek. Deze procedure halen we in principe enkel uit de kast als er een (gewestelijk Agnas) ruimtelijk uitvoeringsplan voor een gebied wordt opgemaakt. Bedoeling van de vaststelling is dat erfgoed dan in het planningsproces wordt meegenomen, zodat het ook ruimtelijk verankerd kan worden en het door de integratie in een RUP een gepaste ruimtelijke bestemming kan krijgen. Deze vastgestelde inventaris kan niet zomaar worden aangepast, tenzij de hele procedure voor de vaststelling opnieuw wordt doorlopen. Het voorbeeld dat u hieronder meestuurt is het vastgestelde 'Plateau van Duisburg' <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10299>
- Meerbeek Oud Kerkhof & Kortenberg Kerkhof - inventarisatie & waardering

Tamara Ingels werd door het gemeentebestuur aangesteld voor de inventarisatie en waardering (+ selectieadvies) van de 4 kerkhoven van Kortenberg. In een eerste fase worden deze van Kortenberg en Meerbeek aangepakt, daarna Everberg en Erps-Kwerps.

Op 30 november 2023 werd een rondgang van de kerkhoven van Kortenberg en Meerbeek gehouden. Daarbij gaf Tamara Ingels toelichting over de eerste resultaten van de inventarisatie, waardering en selectieadvies.

Op 15 december heeft Tamara Ingels een stand-van-zaken gegeven aan het CBS.

Tamara Ingels vraagt aan de Erfgoedcommissie en de twee vrijwilligers om informatie over het kerkhof aan te leveren. Tamara Ingels heeft de inventarisatie en waardering momenteel gebaseerd op de materiële kenmerken van de graven en het kerkhof: ouderdom, herkomst, unieke vormgeving/symboliek, representatief voor een bepaalde periode/stijl, ... Informatie over de immateriële zaken die betrekking hebben op het kerkhof heeft zij niet ter beschikking.

Het CBS vraagt aan de Erfgoedcommissie een advies over deze twee lijsten. Gezien deze lijsten vrij uitgebreid zijn, wenst het schepencollege voldoende tijd te geven aan de Erfgoedcommissie om dit grondig te bekijken en aan te pakken. Er zit geen tijdsdruk, gezien de doorlichting van de twee andere begraafplaatsen nog opgestart dient te worden.

De erfgoedcommissie is van mening de informatie over immateriële aspecten van de kerkhoven kan het best door het Erfgoedhuis Kortenberg vzw aangeleverd worden. De resultaten van de studie en het selectieadvies kunnen pas geadviseerd worden wanneer deze ook volledig zijn. De erfgoedcommissie wenst dan ook te wachten tot de aanvullingen gevraagd aan het Erfgoedhuis beschikbaar zijn en verwerkt werden in het conceptrapport van de studie van deze twee kerkhoven. Bij adviesverlening is het van belang om de ensemblewaarde van de kerkhoven (bij Meerbeek in het bijzonder) te benadrukken en te bekijken hoe kerkhoven betekenisvol kunnen worden gemaakt voor de inwoners van de gemeente.

- Chartertoets - resultaten enquête – memorandum

De resultaten van de Grote Kortenberg-enquête werd op 13/12/2023 voorgesteld aan de inwoners en de adviesraden waarbij de resultaten werden toegelicht en ruimte werd gemaakt voor het stellen van vragen. **De dienst Omgeving zal informeren naar de vervolgstappen.**

- Adviesvraag houtig erfgoed

Op 22/11/2023 werd een infovergadering gehouden voor adviesraden waarbij de (doelen van) inventarisatie van het waardevol houtig erfgoed binnen de gemeente werd toegelicht door Dhr. Wim Aertsen van het Regionaal Landschap Dijleland. De inventarisatielijsten en presentatie zullen worden bezorgd aan de Geck! in functie van adviesverlening.

- Adviesvraag lokaal energie- en klimaatactieplan + uitnodiging raadscommissie 18 januari

In het kader van het streven naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige gemeente heeft de provincie Vlaams-Brabant een klimaatactieplan opgemaakt in samenwerking met de gemeente. Op 18 januari 2024 vindt een gemeenteraadscommissie plaats waar een toelichting wordt gegeven door medewerkers van de provincie Vlaams-Brabant. Het CBS nodigt de leden van de erfgoedcommissie uit om op deze vergadering aanwezig te zijn en verzoekt de erfgoedcommissie om hierover een advies te formuleren voor 4 februari 2024.

Omdat de volgende vergadering van de erfgoedcommissie na deze termijn valt, vraagt de erfgoedcommissie om het advies te mogen uitbrengen op de vergadering van 7/2/2024. **De dienst Omgeving legt dit voor aan het CBS.**

Elk lid wordt verzocht om het lokaal energie- en klimaatactieplan na te lezen en eventuele opmerkingen en suggesties uiterlijk 31/01/2024 naar de voorzitter te sturen. Deze zullen dan gebundeld worden en behandeld worden op de vergadering van 7/2/2024.

- Subsidie ondersteuning van de adviesraden: werking & projecten

De dienst Omgeving herinnert de erfgoedcommissie aan de mogelijkheid tot het aanvragen van werkings- en projectsubsidies.

- De werkingssubsidie dient ter ondersteuning van de adviesraden in hun adviserende werking (kantoorbenodigdheden, drukwerk, vorming, werkbezoeken, teambuilding, bedankingen aan vrijwilligers, ...). Deze subsidie voor 2024 kan aangevraagd worden tot 15 februari 2024. **De leden worden opgeroepen om uiterlijk tegen de volgende vergadering ideeën naar voor te brengen waarvoor een werksubsidie zou kunnen aangevraagd worden.**
- De projectsubsidie dient ter ondersteuning van projecten die door de adviesraden worden opgenomen en in lijn liggen met de eigenwerking, met het gemeentelijk beleid en die financieel verantwoord kunnen worden (organisatie van activiteiten, onderzoeken, ...). Deze subsidie voor 2024 kan aangevraagd worden tot 15 oktober 2024. **De leden worden opgeroepen om uiterlijk tegen de volgende vergadering ideeën naar voor te brengen waarvoor een projectsubsidie zou kunnen aangevraagd worden.**

Dossiers RO – preadvies

- EK Oude Baan 59 - BHO&IW plaatsbezoek in te plannen

Op 22 november vond op locatie een overleg plaats met de eigenaar en Steven Demont, Joachim Piens en Walter Sevenants. De eigenaar lichtte daarbij zijn plannen en problemen toe, in bijzonder met betrekking tot de schuur. Daarbij werd de gangbare manier van aanpak via een bouwhistorische opname en waardenstelling toegelicht. Na het overleg gaf de eigenaar via e-mail aan de dienst Omgeving de toestemming tot uitvoering van een bouwhistorische opname en interne waardenstelling van het pand Oude Baan 59. Deze zal uitgevoerd worden door IOED Winar die het conceptrapport eerst zal voorleggen aan de erfgoedcommissie. **Er zal een afspraak worden gemaakt met de eigenaar om de bouwhistorische opname en waardenstelling uit te voeren.**

- ME kapel Dorpsstr - verslag plaatsbezoek

Op 31 oktober 2023 werd een plaatsbezoek uitgevoerd door Joachim Piens en Anneleen Beckers, gevolgd door een verslag met vermelding van de dringend uit te voeren instandhoudingswerken en restauratiewerken. De erfgoedcommissie keurt het rapport met bijhorend advies goed.

De dienst Omgeving bezorgd het rapport met bijhorend advies aan het CBS met verzoek om:

- **de dringende instandhoudingswerken uit te laten voeren door de gemeentelijke diensten**
  - **de eigenaars te adviseren om de kapel te restaureren**
  - **de eigenaars aan te schrijven met het verzoek om de kapel met bijhorende grond af te staan aan de gemeente of in erfpacht te laten nemen door de gemeente.**
- KO Leuvensestwg UPC – masterplan

Het UPC heeft in oktober 2023 een masterplan voorgesteld voor de herontwikkeling van het Universitair Psychiatrisch Centrum. Op de vergadering van 4 oktober 2023 heeft de erfgoedcommissie verzocht om via het CBS het UPC uit te nodigen om het masterplan aan de erfgoedcommissie voor te stellen. De dienst Omgeving legt dit verzoek voor aan het CBS.

Dossiers RO – advies

- EK Bruulstr 35 (code 3/nvt) - aanvraag renovatie voorgevel

In 2020 heeft de erfgoedcommissie een preadvies voor de restauratie van de voorgevel opgesteld. Dit werd door de dienst Omgeving aan de eigenaars bezorgd.

In 2021 heeft de erfgoedcommissie een advies afgeleverd n.a.v. een vergunningsaanvraag voor renovatie van de voorgevel. Deze volgde grotendeels het preadvies van de erfgoedcommissie van 2020, maar week op enkele punten af van het preadvies: verwijderen van de natuurstenen steunberen en plint van het hoofdgebouw en het schilderen van de hardstenen dorpels. De erfgoedcommissie gaf een positief advies, mits enkele kanttekeningen. Zie verslag Geck van 03/02/2021.

De eigenaars hebben eind 2023 een nieuwe vergunningsaanvraag ingediend voor de renovatie van de voorgevel. In tegenstelling tot de aanvraag van 2021, heeft men nu de intentie om de gevels aan de buitenzijde te isoleren en een siliconenbepleistering aan te brengen. Deze gewijzigde aanpak vergt een nieuwe evaluatie van de impact op de erfgoedwaarde door de erfgoedcommissie.

De erfgoedcommissie geeft een positief advies voor deze vergunningsaanvraag, mits rekening gehouden wordt met volgende voorwaarden:

- De gesmede gevelankers blijven behouden (onder de isolatie). De doken en jaartalcijfers (1784) mogen verwijderd worden.
- De bestaande gevelbepleistering en -afwerking worden verwijderd.
- De natuurstenen steunberen en plint mogen verwijderd worden.
- De houten bovendorpels op de gelijkvloers worden verwijderd en vervangen door betonnen lintelen.
- De vensterluiken worden verwijderd en niet vervangen.
- De vensterdorpels in blauwe hardsteen mogen verwijderd worden en vervangen door nieuwe dorpels in blauwe hardsteen (geen aluminium dorpels).
- De gevelbepleistering wordt uitgevoerd met een zo vlak en glad mogelijke afwerking. Hiervoor kan bv. een minerale kalkpleister gebruikt worden of bv. een andere pleister in de kleinste korrelgrootte die uit geplamuurd wordt.

De erfgoedcommissie wenst de eigenaars attent te maken op volgende zaken:

- Indien de kroonlijst vervangen wordt, wordt deze best vervangen door een kroonlijst naar historisch model (model kan bezorgd worden door de erfgoedcommissie)
- Indien het buitenschrijnwerk herschilderd wordt, wordt dit best gedaan met een verf type NELFALITE EXTREME GLOSS, bij voorkeur *lime white*, kleur NELF monumentenwaaier 632 licht ivoor.

Onderhoud en herstel gemeentelijk patrimonium

- EK Lelieboomgaarden Sint-Jozefkapel (code 3/nvt): stand van zaken + verdere inrichting

De renovatiewerken van de kapel door IGO zijn nagenoeg afgerond. Aandachtspunt is nog het herstel van de dorpel in blauwe hardsteen. Het houten raam wordt gemaakt door een vrijwilliger en zal binnenkort kunnen geplaatst worden.

De aanleg en opwaardering van de omgeving rond de kapel is de volgende fase. **De dienst omgeving zal de verschillende diensten van de gemeente bevragen hoe zijn hieraan kunnen meewerken.**

Volgende vergadering: **woensdag 7 februari 2024 20u00** – in het gemeentehuis (onder voorbehoud)